

Nota verzameluitkering

Circulaire SiSa

INLEIDING

Aanleiding en doelstelling

De verzameluitkering is geïntroduceerd in art. 15a, 3^e lid en art. 16a van de Financiële-verhoudingswet (Fvw) en is met ingang van 2009 ook daadwerkelijk ingezet. De verzameluitkering is een bijzondere vorm van een specifieke uitkering. Net als alle andere specifieke uitkeringen verloopt de verantwoording van een verzameluitkering via de SiSa-methodiek.

Hierna wordt nader toegelicht wat de verzameluitkering is en hoe deze werkt (onderdeel 2 van deze nota). Daarna wordt uiteengezet hoe de verantwoording verloopt (onderdeel 3). In onderdeel 4 wordt ingegaan op de accountantscontrole op die verantwoording. Daarna volgt in onderdeel 5 een toelichting op de vaststelling. In onderdeel 6 is een kort voorbeeld opgenomen ter illustratie van de werking, besteding en verantwoording van de verzameluitkering.

Deze nota is bedoeld voor de medeoverheden (provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen) en hun accountants.

ONDERDEEL 1: NOTA IN RELATIE TOT WET- EN REGELGEVING EN VOORSCHRIFTEN

De wet- en regelgeving over de verzameluitkering is het uitgangspunt voor deze nota. Voor de medeoverheden is de relevante wet- en regelgeving:

- Financiële-verhoudingswet (Fvw), onder meer art. 15a, 3^e lid, art. 16a, art. 17a en art. 19;
- Besluit financiële verhouding 2001 (Stb. 2008, nr. 557), art. 28a;
- Ministeriële Regeling Verzameluitkering (Staatscourant 2009, nr.100).

De Fvw, het Besluit financiële verhouding 2001 en de Regeling Verzameluitkering zijn te raadplegen via www.wetten.nl.

ONDERDEEL 2: WAT IS HET EN HOE WERKT HET?

Wat is het?

De verzameluitkering is een bijzondere vorm van een specifieke uitkering. Als een specifieke uitkering aan medeoverheden lager is dan een bij algemene maatregel van bestuur vastgesteld grensbedrag, kan deze slechts worden verstrekt als onderdeel van een verzameluitkering (art. 15a, 3^e lid en art. 16a Fvw). In het Besluit tot wijziging van het Besluit financiële verhouding 2001 (Stb. 2008, nr. 557) is het grensbedrag vastgesteld op €10 miljoen per jaar.

Van wie afkomstig?

Elke minister heeft een verzameluitkering op de begroting (art. 16a, 2^e en 3^e lid Fvw). De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) is belast met de verstrekking, de verlening, de vaststelling en de terugvordering van de verzameluitkeringen van de respectievelijke vakministers (art. 16a, 4^e lid Fvw).

Elke minister bepaalt voor welk beleidsthema hij/zij een bijdrage uit de verzameluitkering van de begroting wil laten verstrekken alsook de verdeling van deze bijdrage aan medeoverheden en geeft dit door aan BZK. De minister van BZK beschikt de rijksbijdrage als verzameluitkering aan de medeoverheden. In de beschikking staat expliciet aangegeven uit welke begroting de verzameluitkering afkomstig is. De beschikking wordt gericht aan het bestuur van de medeoverheid (Gedeputeerde Staten van provincies, College van

burgemeester en wethouders van gemeenten, Dagelijks bestuur van gemeenschappelijke regelingen).

De verzameluitkering wordt door BZK in 12 maandelijkse termijnen als voorschot betaald aan de beschikte medeoverheden. De betalingen aan provincies en gemeenten worden door BZK gespecificeerd op de betaalstaat¹ van het provincie- respectievelijk het gemeentefonds.

Waarom te besteden?

Per minister kan de verzameluitkering bestaan uit één of meerdere beleidsthema's, waarnaar kan worden verwezen in de beschikking van BZK. De verzameluitkering kent een breed specifiek bestedingsdoel: op grond van art. 16a, 6e lid Fvw kan de medeoverheid de verzameluitkering besteden aan de bredere doelstellingen van de begroting waaruit de verzameluitkering afkomstig is. Bijvoorbeeld: de verzameluitkering van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) voor het beleidsthema 'Handhaving verbindende schakels' kan ook worden ingezet voor lokale maatregelen gericht op de SZW doelstelling 'gezond en veilig werken'.

De bredere doelstellingen zijn beschreven in de hoofdstukken "Beleidsagenda" en/of "Beleidsartikelen" in de door de Tweede Kamer goedgekeurde begrotingen van de respectievelijke vakministers. Deze begrotingen zijn te raadplegen via <http://rijksbegroting.minfin.nl/>.

Wanneer te besteden?

De verzameluitkering wordt per jaar verleend. De besteding moet hebben plaatsgevonden in het jaar waarvoor de verzameluitkering is verleend. Voor het begrip besteding wordt het baten-lastenstelsel gehanteerd. Kern hiervan is dat het moment van het realiseren van de met de verzameluitkering bekostigde prestatie bepalend is en niet het moment waarop de uitgave (betaling) hiervoor plaatsvindt. De verzameluitkering kan niet worden gereserveerd voor besteding in een volgend jaar.

ONDERDEEL 3: VERANTWOORDING via de JAARREKENING

Aangezien de verzameluitkering een – bijzondere vorm van een – specifieke uitkering is, verloopt de verantwoording hiervan ook via SiSa (art. 4, 1^e lid Regeling Verzameluitkering en art. 17a Fvw).

Op grond van art. 16a, 6^e lid Fvw verantwoordt de medeoverheid jaarlijks via de SiSa-verantwoordingsbijlage in de toelichting op haar jaarrekening het totaal besteed bedrag per verzameluitkering. Voor verzameluitkeringen geldt aldus geen specificatie van de verantwoording naar beleidsthema, specifieke doelstelling of prestatieafpraak. Per verzameluitkering moet dus jaarlijks alleen het totaal besteed bedrag worden verantwoord.

ONDERDEEL 4: CONTROLE OP RECHTMATIGHEID

¹ Deze betaalstaat wordt om redenen van efficiëntie gebruikt voor de specificatie. De verzameluitkering zelf is geen onderdeel van het provincie- of gemeentefonds.

De jaarrekening inclusief toelichting, met daarin de SiSa-verantwoordingsbijlage voor specifieke uitkeringen (waaronder ook verzameluitkeringen), is het controleobject van de accountant van gemeenten en provincies.

De accountant van een medeoverheid voert zijn werkzaamheden uit conform de verwachtingen in de nota "Verwachtingen accountantscontrole". Met andere woorden: voor verzameluitkeringen zijn geen extra of andere werkzaamheden voorgeschreven dan voor de reguliere specifieke uitkeringen.

De verzameluitkering is rechtmatig besteed als deze is besteed aan de bredere doelstellingen van de begroting waaruit deze afkomstig is (zie ook hierboven onderdelen 2 en 3).

ONDERDEEL 5: VASTSTELLING

De minister van BZK stelt de verzameluitkeringen op basis van de aangeleverde verantwoordingsinformatie vast op uiterlijk 1 maart van het tweede jaar volgend op het uitvoeringsjaar. Deze vaststelling geschiedt bij beschikking (artikel 4, Regeling verzameluitkering).

Op grond van art. 4, 2^e lid van de Regeling verzameluitkering kan de minister van BZK de verstrekte voorschotten voor de omvang van de onderbesteding of niet rechtmatige besteding en/of tekortkoming terug vorderen:

Artikel 4, 2^e lid Regeling verzameluitkering

De minister kan de verzameluitkering geheel of gedeeltelijk terugvorderen indien:

- a. er geen of onjuiste verantwoordingsinformatie is verstrekt;*
- b. uit de verantwoordingsinformatie blijkt dat een verzameluitkering niet volledig is besteed;*
- c. uit de verantwoordingsinformatie blijkt dat een verzameluitkering niet rechtmatig is besteed, of*
- d. uit de verantwoordingsinformatie blijkt dat het onzeker is dat een verzameluitkering rechtmatig is besteed.*

Er is sprake van een niet rechtmatige besteding voor zover de verzameluitkering niet is besteed binnen de algemene doelstellingen van het ministerie waarvan de verzameluitkering afkomstig is.

ONDERDEEL 6: EEN KORT VOORBEELD

In de toelichting op de Regeling Verzameluitkering is een kort voorbeeld opgenomen ter illustratie van de werking, besteding en verantwoording van de verzameluitkering:

De verstrekking van een verzameluitkering: een voorbeeld

Ter illustratie van een en ander volgt hier een voorbeeld. De verzameluitkering voor het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) kan worden opgebouwd uit verschillende beleidsthema's van elk maximaal € 10 miljoen. Momenteel vallen de specifieke uitkeringen Programma Verbindende Schakels en Handhavingssubsidies onder dit grensbedrag. Per beleidsthema kan het ministerie van SZW een unieke verdeling van de middelen voorstellen. Zo kan

een gemeente wel in aanmerking komen voor het Programma Verbindende Schakels maar niet voor Handhavingssubsidies of vice versa. Ook kan een gemeente voor géén, of juist voor béide onderdelen in aanmerking komen. SZW geeft aan BZK door welke gemeente welk bedrag ontvangt voor welk beleidsthema. BZK maakt dit bij beschikking bekend aan de betrokken gemeenten. De gemeente ontvangt vervolgens één bedrag voor de verzameluitkering SZW. Dit bedrag is het totaal van de bedragen voor de relevante beleidsthema's. De gemeente hoeft het bedrag niet te besteden aan het desbetreffende beleidsthema('s), maar mag het geld ook aan bijvoorbeeld schuldhulpverlening besteden, zolang het geld maar wordt besteed binnen de brede doelstelling van het ministerie van SZW. In het kader van single information en single audit dient de gemeente na afloop van het uitvoeringsjaar slechts het bedrag te verantwoorden in de bijlage bij de gemeentelijke jaarrekening dat is besteed aan de verzameluitkering SZW. Een uitsplitsing naar beleidsthema wordt dus niet gemaakt.